

praca rganiczna ^{2.0}

OGÓLNOPOLSKI KONKURS
WIEDZY I UMIEJĘTNOŚCI

patronat:

1918 · 2018

**Patronat Honorowy
Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej
Andrzeja Dudy
w roku 100-lecia Odzyskania Niepodległości 1918-2018**

nagroda główna

**tydzień
w Paryżu**

Za zajęcie 1, 2, 3 miejsca
roczne stypendium
studenckie

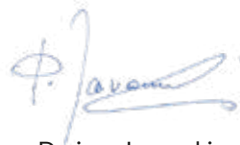

Szanowni Państwo,

Fundacja Zakłady Kórnickie powstała z zapisanego Narodowi majątku rodów Zamoyskich i Działyńskich. Zapis donacyjny był aktem wyjątkowego umiłowania Ojczyzny i stanowił ukoronowanie drogi życia darczyńców, a powołana ustawą Sejmu II Rzeczypospolitej Fundacja Zakłady Kórnickie kontynuować miała ich organicznikowskie działania.

Dziś, mimo upływu dziewięćdziesięciu dwóch lat, założenia naszych fundatorów są cały czas aktualne. W naszej pracy czujemy brzemień tradycji i odpowiedzialności nałożone na nasze barki przez działających dla dobra społecznego naszych poprzedników. Jesteśmy jednymi z długiego szarego szeregu osób kontynuujących tradycję pracy organicznej, respektujemy bezwzględne wartości będące jej podstawą: obywatelskość, praworządność, odpowiedzialność, pokorę i szacunek dla człowieka. Naszą misją jest propagowanie tych wartości, dlatego chcemy zainteresować młodzież nowoczesną koncepcją pracy organicznej.

Chcemy, aby Ogólnopolski Konkurs Wiedzy i Umiejętności „Praca Organiczna 2.0” był konkursem cyklicznym, i wpisał się na stałe w kalendarz wydarzeń szkolnych wspierających powstanie nowoczesnego społeczeństwa obywatelskiego.

Dariusz Jaworski
Przewodniczący Rady Kuratorów
Fundacji Zakłady Kórnickie

Finał Ogólnopolskiego Konkursu Wiedzy i Umiejętności

W dniach 14 i 15 czerwca 2018 roku odbyły się finały pierwszej edycji Ogólnopolskiego Konkursu Wiedzy i Umiejętności „Praca Organiczna 2.0”. Finałiści (będący najlepszymi z ponad 600 uczniów) w Pałacu Działyńskich na poznańskim Starym Rynku zaprezentowali projekty związane z pracą organiczną. W skład Jury oceniającego pracę konkursowe weszli: prof. dr hab. Andrzej Legocki, ks. prałat Henryk Nowak, prof. dr hab. Witold Molik, prof. dr hab. Grzegorz Skrzypczak, dr Dariusz Grzybek, dr Marek Przybylski. Decyzją Jury zwycięzcami konkursu został zespół z województwa śląskiego w składzie Emanuela Szczygłowska, Patryk Świąć pod opieką nauczycielki Pani Ilony Tutaj. Miejsce drugie zajęli uczniowie Mateusz Kuchnicki i Anna Podhorodecka oraz opiekun Pan Marian Mikołajczak z Zespołu Szkół w Strzelnie, ostatnie miejsce na podium przypadło mieszkańcom województwa podlaskiego Inez Dimitruk i Mateuszowi Januszewskiemu, którzy przygotowani byli przez Pana Włodzimierza Wawulskiego. Z racji wyrównanego poziomu Jury postanowiło dodatkowo przyznać dwa wyróżnienia, które otrzymali Marceli Urbański i Karolina Wojtuściszyn, uczniowie ci przyjechali do Poznania z Zielonej Góry pod opieką nauczycielki Pani Ines Fronczyk, oraz Adrianna Szcześniak i Kacper Śledzik wraz z opiekunką Panią Dorotą Rolą z Zespołu Szkół w Resku.

Należy podkreślić, iż wiele z projektów było projektami łączącymi działania biznesowe z działalnością charytatywną.

Fundacja Zakłady Kórnickie ma zaszczyt zaprosić Państwa do udziału w Ogólnopolskim Konkursie Wiedzy i Umiejętności

Podstawowym celem Konkursu jest przeprowadzenie akcji zwiększającej świadomość młodzieży (uczniów szkół ponadpodstawowych) w zakresie idei pracy organicznej. Ponadto Konkurs ma na celu popularyzowanie postaw prospołecznych oraz rozwijanie kreatywności Uczniów.

Chcemy, żeby przy okazji Konkursu uświadomić młodzieży konieczność propagowania nowoczesnej koncepcji pracy organicznej w XXI wieku. Chcielibyśmy, aby młodzież redefiniowała to pojęcie do dzisiejszych czasów oraz do potrzeb, które dostrzega a także podjęła próbę określonych działań w duchu organicznikowskim w swoich społecznościach lokalnych.

Idea Konkursu wynika z realizacji statutowych założeń naszej Fundacji. Fundacja Zakłady Kórnickie utworzona została nawiązując do najszlachetniejszych przejawów pracy organicznej. Fundacja powstała na mocy uchwały Sejmu II Rzeczypospolitej w roku 1925. Na jej dobra fundacyjne składały się majątki należące do rodów Zamoyskich i Działyńskich. Zlikwidowana w okresie stalinizmu została restytuowana uchwałą Sejmu III RP w roku 2001. Jednym z naszych statutowych celów jest propagowanie idei pracy organicznej. Działamy pod honorowym patronatem Prezydenta RP i Prymasa Polski.

Nagrodą główną jest tygodniowy pobyt zwycięskiego zespołu i jego opiekuna w Paryżu.

Osoby, które zdobyły 1, 2, 3 miejsce otrzymują roczne stypendium w wysokości 500 złotych miesięcznie, wypłacane po rozpoczęciu studiów.

Szkoła, z której wystartuje największa ilość uczniów otrzyma bono o wartości 500 złotych umożliwiające zakup książek do biblioteki szkolnej.

WCZORAJ I DZIŚ FUNDACJI

Wierzmy, że to czym jest dziś Fundacja Zakłady Kórnickie wynika w znacznej mierze z naszej tradycji i z tego kim byli nasi poprzednicy, dlatego też pozwalamy sobie przypomnieć dzieje naszych antenatów oraz historie naszej Fundacji.

W 1826 roku ulokowane w Wielkopolsce majątki kórnickie przejmuje Tytus hrabia Działyński. Przez najbliższe lata poświęca się poprawie dochodowości swoich ziem, równocześnie znaczne środki przeznacza na działania organicznikowskie w Wielkopolsce. Po jego śmierci majątek dziedziczy jego syn Jan Działyński, który stara się kontynuować dzieło ojca. Podobnie jak ojciec przystępując do powstania (styczniowego) za co ukarany zostaje zaocznym wyrokiem śmierci, a na jego majątek nałożony zostaje sekwestr. Po kilku latach spędzonych na emigracji udaje mu się uzyskać amnestię i odzyskać dobra kórnickie. Działalność dobroczynna, wspieranie powstania styczniowego, działania społeczne, zakupy pamiątek narodowych w znacznym stopniu nadszarpnęły majątek hrabiego. Umierając w 1880 roku przekazał znacznie zadłużone ziemie swojemu siostrzeńcowi Władysławowi hrabiemu Zamoyskiemu. Władysław prowadząc nadzwyczaj skromne życie zdołał polepszyć sytuację gospodarczą majątków kórnickich. W roku 1889 wykupuje dobra zakopiańskie stanowiące niegdyś polską królewską przysługę, która za sprawą rządu austriackiego stała się prywatną własnością niemiecką. Aby zgromadzić olbrzymią kwotę niezbędną do wygrania licytacji hrabia zastawia swoje dobra kórnickie oraz pożyczka pieniądze od matki Jadwigi Zamoyskiej. Po zakupie okazało się, iż Zamoyski przez osiemnaście lat musiał toczyć spór sądowy o Morskie Oko. O determinacji hrabiego świadczyć może przytoczona przez Stanisława Barabasza historia: „Jeden z kolejnych austriackich rzeczoznawców powiedział do hrabiego z niesmakiem po obejrzeniu akt sprawy: - Dla tych kilku nieużytków robić tyle hałasu... Zamoyski na to wyjął mu z rąk kapelusz i z zimną krwią usiadł na nim. Ekspert krzyknął, żałując tak bezceremonialnie potraktowanego nakrycia głowy. Wówczas hrabia wyjaśnił: - Pan krzyczy o kapelusz wartości kilku koron, a Polska nie ma krzyczeć o najpiękniejszy zakątek swej ziemi!”¹.

1. D. Jaworski, Fundacja Zakłady Kórnickie historia, restytucja, współczesność, Kórnik 2015, s. 26-27.

W roku 1885 Zamoyski w raz z matką Jadwigą i siostrą Marią wskutek tzw. rugów pruskich (ich ofiarą padło około 40000 Polaków nie będących poddanymi pruskimi) zostają wygnani z Wielkopolski. Mimo pobytu poza Wielkopolską Zamoyski dbał o gospodarczy rozwój swojego majątku oraz inwestował znaczne środki w działania związane z ideami pracy organicznej oraz pracy u podstaw.

Do czasu zakończenia I wojny światowej Zamoyscy mieszkali w Francji. Maria Zamoyska prowadziła w Paryżu biuro pomagające Polakom a Władysław angażował się w prace Komitetu Narodowego Polskiego aktywnie działając na rzecz odzyskania przez Polskę niepodległości. Po powrocie do niepodległej Polski Władysław osiada w Kórniku. Ponieważ nie widzi wśród najbliższej rodziny osoby, która mogła by kontynuować jego dzieło postanawia utworzyć fundację, która będzie je kontynuowała. Aby zapewnić jej nienaruszalność i pewność działania zgodnego z jego intencjami 16 lutego 1924 r. w obecności prezydenta Stanisława Wojciechowskiego Władysław i Maria Zamoyscy podpisują akt donacyjny zwracając się w nim do Sejmu, Senatu i rządu RP z prośbą o opiekę nad powstającą fundacją.

W kwietniu 1924 roku hrabia z dóbr kórnickich i zakopiańskich tworzy fundację. W dniu 30 lipca 1925 roku Sejm przyjmuje a miesiąc później Senat zatwierdza ustawę powołującą Zakłady Kórnickie. Fundacja działa pod patronatem Prezydenta RP i Prymasa. W skład majątku Fundacji wchodzi około 20000 hektarów dóbr ziemskich².

Najbliższe lata pokazują jednak, iż władze Fundacji nie zawsze działały w sposób zgodny z wolą donatorów, a kryzys gospodarczy i zobowiązania podatkowe nie poprawiały sytuacji finansowej Fundacji. Jednak poszczególne zakłady (Biblioteka, Ogrody Kórnickie, Szkoła Domowej Pracy Kobiet w Kuźnicach) działały dobrze, a także przeznaczano środki na wychowanie młodzieży i stypendia dla uczniów. Cały czas dostrzec można więc zaangażowanie Fundacji w działania związane z ideami pracy organicznej i pracy u podstaw.

W trakcie II Wojny Światowej Należące do Zakładów Kórnickich majątki przekształcone zostały w Fundację do Niemieckich Badań Wschodnich.

2. D. Jaworski, Fundacja ..., s. 33.

Po zakończeniu okupacji Fundacja wznowiła działalność. Dariusz Jaworski przytacza jedną z teorii, która mówi, iż Fundacji nie zlikwidowano, ponieważ miała stanowić ona neutralny grunt do oficjalnych spotkań komunistycznego prezydenta Bolesława Bieruta z prymasem Augustem Hlondem – oboje zgodnie z przepisami byli bowiem patronami fundacji. W 1949 roku zorganizowano w kórnickim zamku takie spotkanie, jednakże Prymas nie przyjechał co wywołało złość Bieruta³. W roku 1952 Rada Ministrów wydała dekret o likwidacji fundacji, jej majątek miało przejąć państwo.

Po zmianach ustrojowych z roku 1989 grono wielkopolskich działaczy społecznych rozpoczęło działania mające na celu doprowadzenie do restytuowania Fundacji. Inicjatywa ta spotyka się z przychylnym przyjęciem Wielkopolan. Dzięki staraniom samorządowców, parlamentarzystów oraz społeczeństwa wielkopolskiego w 2001 Sejm III Rzeczypospolitej uchwala ustawę przywracającą działalność Fundacji Zakłady Kórnickie. Zakłady Kórnickie działają pod patronatem honorowym Prezydenta RP i Prymasa Polski. Cały czas realizowane są działania statutowe Fundacji:

1. Wspieranie i rozwijanie nowoczesnego rolnictwa poprzez upowszechnienie kultury rolniczej, oświaty, wartościowych rozwiązań agrotechnicznych oraz prowadzenie wzorcowych gospodarstw rolnych;
2. Działanie na rzecz edukacji rolnej i działalności naukowo-badawczej poprzez zakładanie szkół rolniczych, wspieranie nowoczesnego kształcenia, fundowanie stypendiów, organizowanie działalności upowszechniającej racjonalne gospodarowanie zasobami rolnymi.
3. Propagowanie idei pracy organicznej.
4. Działanie na rzecz poprawy warunków życia i pracy mieszkańców związanych z terenami Zakładów, zamieszkałych na terenach lub w pobliżu terenów Zakładów, w tym także wspieranie inicjatyw społecznych.
5. Wspieranie placówek Polskiej Akademii, Biblioteki Kórnickiej i Instytutu Dendrologii.

W latach 2004 – 2014 Fundacją na wspieranie inicjatyw lokalnych, a także zwykłych ludzkich potrzeb wyasygnowała ponad 6 milionów złotych.

3. tamże, s. 41-42.

W 2015 roku dostrzegając potrzeby społeczności lokalnych otworzyliśmy w Jarosławcu koło Środy Wielkopolskiej Dom Seniora Fundacji Zakłady Kórnickie. Położenie Domu Seniora na terenie małej wioski zapewnia domownikom spokój i odpowiednie tempo życia. Wokół Domu rozciągają się malownicze alejki spacerowe otoczone zielenią, które dają możliwość niespiesznych spacerów rekreacyjnych. Na trasie ścieżek spotkać można rzeźby wybitnych artystów, które zachęcają do zadumy i refleksji nad czasem przeszłym, obecnym i przyszłym. Nasz Dom Seniora to jeden z najnowocześniejszych wyposażonych ośrodków w Polsce, przeznaczony dla osób, które wymagają specjalistycznej opieki długoterminowej i rehabilitacji.

W tej nowoczesnej placówce dostosowanej do osób starszych, niepełnosprawnych i przewlekle chorych opiekę jednorazowo może znaleźć 58 osób. Celem działania Domu Seniora jest stworzenie atmosfery ciepła rodzinnego, zaspokojenie potrzeb bytowych, ale również aktywizacja Podopiecznych przez udział w warsztatach terapii zajęciowej, rehabilitacji i fizykoterapii. Dom Seniora posiada nowoczesne wyposażenie medyczno-rehabilitacyjne.

W naszej działalności kierujemy się słowami Jana Pawła II

**„CZŁOWIEK JEST WIELKI NIE PRZEZ TO CO POSIADA,
LECZ PRZEZ TO, KIM JEST;
NIE PRZEZ TO CO MA,
LECZ PRZEZ TO, CZYM DZIELI SIĘ Z INNYMI”**

Na następnej stronie - zdjęcie Domu Seniora Fundacji Zakłady Kórnickie.

Najważniejsze informacje o Ogólnopolskim Konkursie Wiedzy i Umiejętności „Praca Organiczna 2.0”

1. Udział w konkursie biorą zespoły składające się z dwóch uczniów (uczeń i uczennica) szkół ponadgimnazjalnych w wieku 15-19 lat. Zgłoszenia zespołów do udziału w konkursie dokonują szkoły, placówki oświatowe, ośrodki lub organizacje społeczne.

2. Nagrodą główną konkursu jest tygodniowy wyjazd do Paryża zwycięskiego zespołu wraz z opiekunem. Osoby, które zajęły 1, 2, 3 miejsce otrzymują roczne stypendium studenckie w wysokości 500 złotych, wypłacane po rozpoczęciu studiów.

3. Zakres wiedzy i umiejętności:

Monografia Andrzeja Gulczyńskiego "Dziennik Polskiego Sejmu Dzielnicowego w Poznaniu w grudniu 1918 r."

Monografia Dariusza Jaworskiego „Fundacja Zakłady Kórnickie”, Kórnik 2015.

Akt donacyjny; Ustawa z dnia 30 lipca 1925 o „Zakładach Kórnickich”; Ustawa z dnia 18 września 2001 r. o Fundacji - Zakłady Kórnickie (Dz.U. Nr. 130, poz. 1451); Statut Fundacji Zakłady Kórnickie z dnia 19 marca 2013 r.

Monografia i powyższe dokumenty dostępne są na stronie Fundacji.

Uczeń zna pojęcia: praca organiczna, praca u podstaw, potrafi posłużyć się nimi oraz odnieść do dzieł literatury pozytywistycznej (*Słaczka*, *Lalka*). Umie opisać działalność dziewiętnastowiecznych organiczników. Potrafi redefiniować powyższe pojęcia do obecnej sytuacji społecznej i gospodarczej.

Zna drogę życia Tytusa hr. Działyńskiego, Władysława hr. Zamoyskiego, Marii hr. Zamoyskiej i ich matki Jadwigi z Działyńskich. Posiada umiejętność opracowania projektu w oparciu o zasady pracy organicznej/pracy u podstaw w swojej społeczności lokalnej.

4. Konkurs jest trzyetapowy, składa się z etapu szkolnego, etapu wojewódzkiego i finału.

5. Etap szkolny i etap wojewódzki składają się z testu wiedzy zawierającego zadania zamknięte. Jeśli kilka zespołów otrzyma taką samą liczbę punktów losowane jest dodatkowe pytanie otwarte, które pozwala wyłonić zespół przechodzący do dalszego etapu.

6. Po etapie wojewódzkim zespoły mają czas na przygotowanie i realizację w swoich społecznościach lokalnych projektu działań w duchu organicznikowskim.

7. Finał Konkursu odbywa się w Poznaniu i polega na prezentacji zrealizowanego projektu.

8. Koszty dojazdu, wyżywienia i zakwaterowania na finał pokrywa Organizator (z zastrzeżeniem, iż koszty te zostaną wcześniej zaakceptowane przez Organizatora).
9. Zgłoszenie udziału w konkursie odbywa się do dnia 4 stycznia 2019 roku poprzez wysłanie formularza zgłoszeniowego na adres Wojewódzkiego Lidera Konkursu według miejsca działalności szkoły/ośrodka/placówki, oraz na adres Fundacji.
10. Regulamin konkursu, formularz zgłoszeniowy i inna dokumentacja dostępna jest na stronie Fundacji Zakłady Kórnickie.

Słów kilka o projekcie przygotowywanym przed finałem.

Chcielibyśmy zachęcić Was aby realizując projekt w duchu organicznikowskim zwrócić się w kierunku przyszłości. Dostrzegamy olbrzymi potencjał jaki tkwi w młodzieży, Waszej chęci zdobywania wiedzy, dostosowania otaczających form do nowych potrzeb społecznych. Wybadajcie potrzeby, ustalcie plan, znajdźcie sojuszników, zacznijcie go realizować a następnie pochwalcie się nam tym co zrobiliście.

Zachęcamy do kreatywności i przedsiębiorczości, niestandardowych działań. Wasz projekt niech się stanie zaspokojeniem jakiejś potrzeby lokalnej. Czerpiąc inspirację z przeszłości patrzcie w przyszłość.

Jeśli chcesz wziąć udział w konkursie

1. Wejdź na stronę Fundacji www.fzk.pl
2. Odszukaj adres mailowy Twojego Wojewódzkiego Lidera Konkursu
3. Wyślij mail zgłoszeniowy równocześnie na adres Wojewódzkiego Lidera oraz adres pracaorganiczna2.0@fzk.pl

Informacje dotyczące organizacji, miejsc przeprowadzenia, czasu trwania i wyników poszczególnych etapów Konkursu będą przekazywane poprzez stronę Fundacji Zakłady Kórnickie, w zakładce Konkursu.

Szkoły/Ośrodki deklarują udział w konkursie do dnia 4 stycznia 2019.

Sprawdź się:

1. Dobra Zakopiańskie stanowiące znaczną część Polskich Tatr wykupił:
 - a. Władysław hrabia Zamoyski
 - b. Jan Działyński
 - c. Władysław Raczkiewicz
2. Patronem Fundacji Zakłady Kórnickie jest:
 - a. Prezydent RP
 - b. Premier RP
 - c. Prymas Polski
3. Herbert Spencer porównywał społeczeństwo do:
 - a. żywego organizmu
 - b. wielogłowego węża morskiego
 - c. tłumy
4. Do konieczności szerzenia edukacji, aktywizacji społeczno-gospodarczej wśród najniższych/najuboższych warstw społeczeństwa odnosi się pojęcie:
 - a. walenrodzizmu
 - b. pracy u podstaw
 - c. realizmu politycznego
5. W okresie międzywojennym Fundacja Zakłady Kórnickie utrzymywała:
 - a. Szkołę Domowej Pracy Kobiet w Kuźnicach
 - b. Instytut Rolnictwa w Szreniawie
 - c. Dom Seniora w Jarosławcu

Poprawne odpowiedzi: 1-a; 2-a,c; 3-a; 4-b; 5-a

ORZEŁ KRZYŻ

ZWYCIĘSKIE POWSTANIE

Zobacz największe nocne
widowisko o historii Polski

- ◆ Ponad 300 aktorów
- ◆ Gra światłem
- ◆ Efekty pirotechniczne
- ◆ Scena wielkość 44 tys m²

7 NOCNYCH SPEKTAKLI:

CZERWIEC: 15, 22, 29

LIPIEC: 6, 7, 13, 14

WARSZTATY TEMATYCZNE DLA SZKÓŁ W PARKU DZIEJE

- ◆ Plenerowe widowiska historyczne
- ◆ Gry historyczne w terenie
- ◆ Średniowieczne katapulty
- ◆ Warsztaty akrobatyczne
- ◆ Warsztaty manualne w drewnie

Oferta dla szkół:

☎ 790 012 257

✉ imprezy@parkdzieje.pl

ZAPRASZAMY

OD MAJA DO WRZEŚNIA

www.ParkDzieje.pl

Władysław hrabia Zamoyski wykupił z rąk niemieckich dobra zakopiańskie za olbrzymią jak na owe czasy kwotę 460 tysięcy złotych reńskich i trzy centy przebijając o jeden cent ofertę konkurentów. Wykupiona część gór wraz z Zakopanem stanowi dzisiaj większość polskiej części Tatr.

Tytus hrabia Działyński

to wielkopolski arystokrata, żołnierz działacz społeczny i polityczny oraz mecenas kultury. W czasie powstania listopadowego jako jeden z pierwszych Wielkopolan przekracza granice zaborów i dołącza do wojsk powstańczych. Po zakończeniu walk za udział w powstaniu rząd pruski karze go sekwestracją majątku. Po długotrwałych procesach sądowych odzyskuje swoją ojcowiznę. Również w trakcie Powstania Wielkopolskiego 1848 roku w trakcie Wiosny Ludów organizuje oddziały kawalerii wielkopolskiej.

Jedną z jego pasji było kolekcjonowanie dzieł i pamiątek narodowych. W latach 1851-1861 wydał na ten cel olbrzymią kwotę 14000 talarów.⁴ Od 1929 roku wydawał polskie źródła historyczne chroniąc je od zapomnienia.

4. Z. Kalisz, Fundacja Zakłady Kórnickie 1925-1953, Kórnik 2017, s. 11.